

Говор предсједавајућег Дома народа Парламентарне скупштине БиХ Барише Чолака на 7. Конференцији предсједника парламената држава Западног Балкана у оквиру теме „Садашњи безбједносни изазови у Југоисточној Европи“

Будимпешта, 16. октобар 2015.

"Поштовани предсједниче Парламента Мађарске, г-Kover, уважене колеге предсједници парламената, даме и господо, изнимно ми је задовољство што вас могу поздравити овдје у Будимпешти.

На самом почетку желим захвалити нашим домаћинима, Мађарској, на организацији Конференције, и на прилици да могу изнијети своје виђење о врло актуалној теми сигурности и сигурносним изазовима којима свједочимо у посљедње вријеме.

Свједоци смо да се сигурносни изазови с којима се сусрећемо као регија Југоисточне Еуропе, свакако морају размотрити у контексту свеукупних односа и трендова свјетске политике.

Отвореност граница, сиромаштво, организовани криминал, вјерске нетрпељивости, радикализам, тероризам и растуће насиље као и интензивирање присилних миграција представљају нека од главних глобалних питања, која се интерполирају и на регију југоистока Еуропе, а на која тек треба дати одговоре. Такођер, свједочимо да тражење јединственог и усуглашеног одговора на споменуте изазове, само по себи представља сваким даном све већи изазов.

Криза на Блиском Истоку, која за резултат има повећану присилну миграцију становништва, односно избјеглица, које користе тзв. Балканску руту на путу ка бољем животу у некој од земаља Западна, подсјетила нас је на трагичне посљедице неријешених или замрзнутих сукоба. Садашњу мигрантску кризу и питање избјеглица не може ријешити нити једна држава сама, стоганаша преданост заједничким договорима постаје све важнија.

Поједине земље регије попут Мађарске, Србије, Македоније и Хрватске притиснуте су валовима стотина тисућа избјеглица. Иако на границама БиХ нема избјеглица, све агенције, службе и институције су спремне, те се убрзано ради на координацији и приправности свих, како би, уколико дође до великог прилива избјеглица, били у стању адекватно реагирати. Свјесни смо сложених односа и прилика, као и материјалних могућности земље, стога истичем потребу за разматрањем овог питања у ширем контексту, као и то да ће надлежни имати адекватан став спрам свих аспеката, те да ће одговорити на све оно што оваква ситуација захтјева; од хуманог односа према људима до заштите државе и њених интереса, како у земљи тако и у односима с другим земљама.

Сурадња читаве регије и њезиних институција неопходна је, ради што квалитетнијег и суставнијег збрињавања великог броја људи који су у потрази за бољим животом. Одлучност ових људи да пронађу бољи живот веома је јака, но у исто вријеме су у опасности да постану жртве организираног криминала и трговине људима.

Кроз Југоисточну Еуропу пролазе руте незаконите трговине оружјем, наркотицима и људима. Стога је неопходно нагласити важност добре сурадње земаља регије с циљем сузбијања међународних криминалних активности, као и раног детектирања евентуалних терористичких активности, укључујући и оне које за циљ имају било какво промовирање тероризма од стране појединаца или скупина људи. У том смислу БиХ је активна у многим регионалним, еуропским и међународним тијелима за борбу против организираног криминала, тероризма и насилног екстремизма. Тероризам као глобална пријетња свјетском миру и стабилности, нажалост није заобишао ни нашу земљу.

Специфични проблем протока страних бораца присутан је и у БиХ. Као резултат побољшања законског оквира и правосудног одговора на овај феномен значајно је смањен број одлазака наших држављана у ратне зоне, те је на тај начин смањена и њихова улога у Сирији и околним подручјима. БиХ улаже напоре, како би успјешно одговорила овом проблему и у потпуности сурађује са сигурносним службама других заинтересираних држава.

Босна и Херцеговина усвојила је Стратегију за борбу против тероризма и насилног екстремизма, с фокусом на превенцију и развој истрага и истражних капацитета, те одговора на терористичке нападе.

Босна и Херцеговина је сигурно једна од првих земаља регије која је допунама Казненог закона, које су у примјени од 2014. године, као кажњиво дефинирала свако протузаконито формирање и придруживање страним паравојним и параполицијским формацијама. Изречене су и прве пресуде.

Опредијељеност земаља ове регије за еуропски пут подразумијева одређена права и обавезе које је неопходно испунити да би се тај пут успјешно окончао. Неријешена питања су бројна, међутим еуропска перспектива представља снажно оруђе у економском и политичком опоравку, те представља кључни чимбеник трајне сигурности без које нема развоја.

Увјерен сам да ће регија Југоисточне Еуропе, кроз ојачану сурадњу свих земаља, на прави начин одговорити на све сигурносне изазове који су пред нама.

Хвала на позорности." (крај)